

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 60 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 187.

Kraków, środa 14 sierpnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Znowu zniszczono w jednym dniu

21 samolotów angielskich.

Eskaдры niemieckich samolotów bojowych kontynuują systematycznie swoje ataki.

(§§) Berlin, 13 sierpnia. W ciągu poniedziałkowych godzin południowych eskaдры samolotów niemieckich dokonały ataków bombowych na szereg obiektów na południowym wybrzeżu Anglii.

I tak: jedna z eskadr bojowych obrzuciła skutecznie bombami obiekty marynarki i doki w Portsmouth. W czasie walk powietrznych zestrzelono przytem 40 samolotów nieprzyjacielskich.

Drugi atak wykonano na zapórę balonową koło Dover. W czasie tego ataku zestrzelono wiele balonów i zbombardowano baterie artylerji przeciwlotniczej.

Trzeci atak dokonano na transport konwojowy, płynący na wschód od Margate. Przy tej sposobności udało się zatopić wiele statków handlowych a na innych wznieść pożary.

Czwartym celem było lotnisko brytyjskie Manston, gdzie trafiono bombami na startowe, oraz budynki, wyrządzając znaczne szkody. Jedna eskada samolotów typu Hurricane została zaatakowana przez samoloty niemieckie w chwili startu, przy czym 4 samoloty zniszczono na ziemi, zaś trzy dalsze w powietrzu. Niemieckie eskaдры biorące udział w tej walce powróciły do swych baz bez żadnych strat.

Podczas szeregu ataków wywlażyły się walki powietrzne, w czasie których zestrzelono ponownie większą ilość samolotów

nieprzyjacielskich. Ostateczny rezultat tych działań bojowych nie da się jeszcze w tej chwili ustalić.

Według dotychczas nadeszłych doniesień samoloty niemieckie w czasie walk powietrznych nad Portsmouth i na innych miejscach Kanalu La Manche zestrzeliły 27 brytyjskich samolotów. 17 samolotów niemieckich zaginęło.

* * *

Berlin, 13 sierpnia. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Jak już doniesiono w komunikacie specjalnym, niemieckie oddziały lotnictwa bojowego zaatakowały w dniu 11 sierpnia port wojenny Portland. Ważne urządzenia portowe, mola, dok pływający i pomost załadunkowy zostały zniszczone a składy nafty podpalone. Dwa okręty handlowe i jeden kontrtorpedowiec otrzymały poważne trafienia. W sąsiednim porcie Wyemouth udało się zatopić okręt handlowy pojemności 3.000 ton.

U ujścia Tamizy celem niemieckich nalotów był brytyjski konwój. Przy tej sposobności zostały zatopione trzy okręty

handlowe, łącznej pojemności 17.000 ton, a dwa kontrtorpedowce i cztery dalsze okręty handlowe zostały ciężko uszkodzone celownikimi trafieniami.

W nocy na 12 sierpnia lotnictwo zaatakowało zakłady przemysłu lotniczego w Filton i Crowe, urządzenia portowe w Cardiff i Bristolu, jak również wielki skład nafty w Avonmouth. Na rozmaitych miejscach lotnicy obrzucili bombami stanowiska artylerji przeciwlotniczej. Planowo kontynuowano zrzuwanie min powietrznych przed portami brytyjskimi.

Nieprzyjacielskie samoloty zaatakowały przy pomocy bomb w nocy w Niemczech północnych i zachodnich obiekty nielotnicowe, bez większego sukcesu. Zrzucone w części mieszkaniowej pewnego miasta w Niemczech zachodnich bomby zapalające zostały unieszkodliwione przez natychmiastową akcję służby bezpieczeństwa i pomocy.

Łączne straty przeciwnika w dniu 11-go sierpnia wyniosły: w walkach powietrznych 80 samolotów i 3 balonów zapornych, pozbawionych artylerji przeciwlotniczej straciła trzy samoloty. Natomiast zaginęło 21 samolotów niemieckich. Jedną z niemieckich łodzi podwodnych odłączyła z konwoju uzbrojony nieprzyjacielski okręt handlowy i zatopiła go. (p)

Objektywny sąd dyplomatów ameryk. o zachowaniu się wojsk niem. w Belgji

(§§) Berlin, 13 sierpnia. Były ambasador Stanów Zjednoczonych w Brukseli, Cudahy złożył ostatnio wobec przedstawicieli prasy w Londynie objektywne oświadczenie, które prawdopodobnie wywołało w Waszyngtonie duże zakłopotanie.

Cudahy, który aż do odwołania korpusu dyplomatycznego w połowie lipca objechał Belgię, opisał wobec dziennikarzy swoje wrażenia na temat traktowania ludności belgijskiej przez wojska niemieckie. Przyznał on otwarcie, że nigdzie nie zasłyszeli wypadki złego traktowania i że nigdzie nie zasłyszeli wypadki rabunku, ani rozstrzelania osób cywilnych. Ambasador podkreślił wiarygodność swoich informacji powołaniem się na to, że w czasie wojny światowej sam był żołnierzem.

W dwa dni po tem rzeczowem oświadczeniu b. ambasadora amerykańskiego w Brukseli nadeszło z Nowego Jorku do Europy zawiadomienie, iż prezydent Roosevelt polecił za pośrednictwem ministra Sommer Wellesa wyrazić Cudahy'emu surową nagana za jego informacje wobec prasy londyńskiej. Według dalszych doniesień minister Welles oświadczył, iż Cudahy złożył swoje informacje bez porozumienia się z departamentem stanu.

Po otrzymaniu depechy z nagana prezydenta Roosevelta Cudahy oświadczył, że prawdopodobnie po powrocie do Ameryki zostanie „ukrzyżowany”. Jednak nie może on już niczego zmienić w podanych przez siebie faktach.

Szwajcarzy powracają z Anglii.

Berno, 13 sierpnia. Jak donoszą „Basler Nachrichten” z Londynu, Szwajcarzy, zamieszkałi w Londynie mają w bieżącym tygodniu ostatnią okazję do opuszczenia zagrożonej wojną stolicy Anglii. Pociąg specjalny ma opuścić Londyn, a jego pasażerowie zostaną przyjęci w Falmouth na pokład okrętu, należącego do szwajcarskiego Towarzystwa żeglugi. W podróży weźmie udział ze względu na bezpieczeństwo drugi okręt. Trasa żeglugi, która została już zakomunikowana oficjalnie rządowi Niemiec, Włoch i Francji, prowadzi do Bilbao. Okręty płyną pod flagą panameńską.

Narazie zgłosiło się do podróży około 700 osób, lecz liczba ta następnie zmniejszyła się do 300. Szwajcarskie poselstwo w Londynie zaznaczyło jednak, że dalsze transporty do Szwajcarii już nie będą organizowane.

Sensacyjny mord polityczny

małd granicą Albanji.

Greccy emisariusze przekupieni przez Anglików zamordowali nacjonalistę albańskiego.

(§) Rzym, 13 sierpnia. Jak agencja Stefani donosi z Tirany, ludność albańska znajdująca się pod panowaniem greckim, pozostaje pod wrażeniem strasznego mordu politycznego, dokonanego na pograniczu między Grecją a Albanją, który w Pijamurze i okolicy wywołał wielkie oburzenie.

Stary bojownik irredentyzmu albańskiego Hout Hoggia został zamordowany przez emisariuszy greckich na terytorjum albańskim, tuż nad granicą. Znalezione zwłoki były bez głowy a później dowiedziano się, że mordercy, emisariusze greccy zabrali z sobą głowę do Grecji, gdzie oddali ją władzom greckim.

Według dalszych wiadomości głowę Hoggia na polecenie władz greckich obnożono od wsi do wsi i wystawiano na pokaz publiczny, aby zastraszyć Albańczyków zamieszkałych w okolicy Piamura. Hoggia, bojownik o uwolnienie tego nieoswojonego terytorjum albańskiego przez szereg lat działał niezwykle czynnie wśród swoich rodaków na rzecz zjednoczenia swojej okolicy rodzinnej z ojczyzną albańską.

Wskutek prześladowań przez władze greckie był on zmuszony schronić się na terytorjum Albanji, gdzie grożono mu często utratą życia.

W poniedziałek, jak donosi dalej Stefani, przypieczętował on krwią swoje życie patrioty. Ofiara jego nie będzie jednak daremna, ponieważ wiadomość o potwornym

mordzie oburzyła do głębi Albańczyków na terenie Piamura.

Jak dodaje Stefani, nie jest to jedyny epizod greckiej polityki ucisku. Przed kilku miesiącami, przy pewnym Albańczyku, zamordowanym niedaleko Piamura, znaleziono kartkę zapowiadającą, że podobny los spotka tych wszystkich Albańczyków, którzy mają nadzieję uwolnienia swej ojczyzny od panowania greckiego.

Wielu mieszkańców musiało uciec do Albanji aby uniknąć nieznośnych prześladowań. Władze greckie idą nawet tak daleko, jak wynika z licznych zeznań zaprzysiężonych świadków, że rozpowszechniają twierdzenie, iż Włosi zostaną wkrótce wypędzeni z Albanji. Mimo wszystko — kończy Stefani — mieszkańcy Piamura są obecnie bardziej niż kiedykolwiek zdecydowani nie ugiąć się przed uciskiem greckim.

Doniosłe znaczenie portu Zeila.

Rzym, 13 sierpnia. Obok Berbery, Zeila jest jedynym portem brytyjskiej kolonii Somali w Afryce wschodniej. Liczba mieszkańców Zeila waha się między trzema a siedmioma tysiącami osób, w zależności od pory roku. Cały brytyjski kraj Somali liczy 850.000 mieszkańców, wśród których znajduje się bardzo nieliczna garstka Anglików.

Urządzenia portowe w Zeila są bardzo skromne, tak, że tylko mniejsze okręty mogą do tego portu przybijać. Obszar brytyjskiego kraju Somali, którego powierzchnia jest 8-9 razy większa od powierzchni Szwajcarii, ma bardzo tylko niewielkim stopniu

jest przez Anglików wykorzystany. Jedynie tylko kozle skóry zdobyły sobie pewnego rodzaju monopol w angielskim przemyśle rekawiczniczym.

Odkryto pokłady ołowiu i miki, częściowo obfitujące w srebro, jak również stwierdzono istnienie pokładów złota. Między Zeila i Berberą na wybrzeżu dowiercono się do ropodajnych pokładów łaćku.

Między włoską Afryką wschodnią a brytyjskim krajem Somali istnieją rozmaite drogi komunikacyjne, to znaczny drogi i ścieżki karawanowe. Od Dżibuti Zeila jest oddalona nie mniej, jak o 50 km. Drogi z Włoskiej Afryki wschodniej prowadzą z

Dr Frank zwiedza stoisko Generalnego Gubernatorstwa na niemieckich targach wschodnich.

Królewiec, 13 sierpnia. Po zwiedzeniu przez Generalnego Gubernatora w niedzielę, wraz z ministrem gospodarki Rzeszy — Funkiem i Gauleiterem i nadprzydentem Erykiem Kochem niemieckich targów wschodnich, Generalny Gubernator przybył w poniedziałek na teren wystawy celem szczegółowego zwiedzenia stoiska Generalnego Gubernatorstwa.

Generalny Gubernator był bardzo zadowolony z udałej rozbudowy wystawy i wyraził osobom odpowiedzialnym za przygotowanie swoje podziękowanie.

We wtorek wieczorem Gauleiter i nadprzydent wydadzą przyjęcie z okazji pobytu Generalnego Gubernatora ministra Rzeszy dr. Franka w Królewcu.

miasta Giggica, położonego w południowej części gubernatorstwa Harraru. Długość tych dróg dochodzi do 350 km.

Port został obsadzony przez Anglików w r. 1840, a w latach 1884-1889 ogłoszony za protektorat, aby zabezpieczyć położony naprzeciw Adenu. Stamtąd też wychodziły w ubiegłych stuleciach rozmaite włoskie ekspedycje afrykańskie. Także i w dziejach włoskich kolonii Zeila odegrała, zwłaszcza w czasach Crispięgo, dużą rolę. Od Adenu jest oddalona o 232 km.

Bezosrednio po zdobyciu Zeila przez Włochów rząd angielski twierdził, że już oddawna proponował oddanie Włochom tego portu. Faktycznie jednak, jak pisze Gayda w „Giornale d'Italia”, zapytania Włoch w tym kierunku zostało w swoim czasie przez Anglię gładko odrzucone, a obecnie wykorzystuje się je jedynie dlatego, aby osłabić znaczenie zdobycia Zeila.

Podczas paryskiej konferencji pokojowej delegacja włoska zażądała odstąpienia Włochom Zeila i Berbery od Anglików. Żądanie to zostało jednak z miejsca odrzucone.

Gdy na krótko przed wybuchem wojny abisyńskiej do Rzymu przybył ówczesny podsekretarz stanu w Foreign Office, Eden, celem zawarcia jakiegos kompromisu, wówczas ostatecznie Anglija zaproponowała odstąpienie Włochom Ogadenu, południowej części Etjopji, wzamian za co Negus miał otrzymać port w Zeila, jako wyrównanie straty, wraz z pasem ziemi, któryby łączył Abisynję z portem.

Tak więc propozycja Zeila, jak to podkreśla Gayda, uczyniona była nie pod adresem Włochów, ale pod adresem ich śmiertelnego wroga w zupełnie widocznym celu utworzenia nowych trudności.

Dzisiaj Włochy ustaliły połączenie swego obszaru abisyńskiego z Zeila przy pomocy zupełnie innych środków, niż te, które wówczas Londyn oferował Negusowi.

Szczegóły zajęcia Zeila.

(=) Rzym, 13 sierpnia. Według doniesienia specjalnego sprawozdawcy agencji Stefani, zajęcia Zeila dokonano po dwudniowych forsownych marszach. Wojska włoskie i oddziały tubylcze musiały po ataku na fort Piereh w tropikalnej temperaturze przebyć dalsze pustynne odcinki.

Zeila, broniona przez silne fortyfikacje i znaczny garnizon, zdobyto szturmem, złamano wszelki opór i rozproszono niszczącym ogniem liczny oddział kawalerji na wielbładach. Angielski kontrtorpedowiec, znajdujący się w porcie, uszkodzony już znacznie przez samoloty włoskie, zdołał wziąć na pokład pewną ilość nieeksplozowanych i wyjechać z portu, jednak wydaje się dość wątpliwe, by zdołał on dotrzeć do Adenu.

Ludność tubylcza, przestraszona skandaliczną propagandą angielską, początkowo uciekła, jednak wkrótce po wkroczeniu Włochów powróciła i zgótowała wojskom włoskim przyjazną demonstrację. (p).

Postępy ofensywy włoskiej w Somali.

Rzym, 13 sierpnia. Włoski komunikat wojenny brzmi następująco:

Główna kwatery armji włoskiej komunikuje: W brytyjskim Somali wojska włoskie, kontynuując posuwanie się naprzód, nawiązały kontakt z głównymi siłami nieprzyjaciela.

Rozwiane złudzenia.

Polityka Sowietów skierowana jest przeciwko wojnie.

(=) Berlin, 13 sierpnia.

Wielka polityczna mowa, wygłoszona na temat zagraniczne, wygłoszona przed Najwyższą Radą Sowietów w Moskwie — przez sowieckiego komisarza spraw zagranicznych Molotowa, pozwoliła nie tylko zorientować się co do szeregu interesujących wydarzeń politycznych, ale także przychyliła się do rozwiania wielu złudzeń, jakie przywleczano jeszcze w wielu stronach świata do stanowiska Rosji sowieckiej.

Odnosi się to w pierwszym rzędzie do Anglii, która pomimo wszystkich rozczarowań, jakie od półtora roku była zmuszona chować do kieszeni w niektórych wypadkach nawet w niezwykle opokarzającej formie, wciąż jeszcze żywi nadzieję, iż będzie jej danem stawiać na kartę sowiecką.

Nawet obrotny dyplomata angielski Cripps, który niedawno został wysłany do Moskwy celem ratowania oddawna przegranej partii, wraca obecnie niewątpliwie bardzo skromnie do gmachu sowieckiego komisariatu spraw zagranicznych, będąc zmuszonym do podjęcia nowej próby wyglądania nieustannie ujawniających się różnic zdań i kwestyj spornych, po całym szeregu dotychczasowych konfliktów.

Ostatnio musiał się on zdecydować na nową wizytę na Kremlu z tego powodu, iż kilka okretów bałtyckich z bliżej nieokreślonych jeszcze powodów zostało zatrzymanych w portach angielskich. Fakt ten przyjęto w Moskwie do wiadomości z tem większym niezadowolaniem, że na jednym z tych okrętów znajdowali się członkowie pewnego sowieckiego przedstawicielstwa handlowego, którzy wraz ze swymi rodzinami zamierzali powrócić do Rosji i daremnie oczekiwali na przewidziany wyjazd okrętu.

I jeśli dotychczas nie podano oficjalnie do wiadomości przebiegu i treści rozmowy między Molotowem i ambasadorem Crippsem, to należy przypuszczać, że miała ona ton wielce „wspominalomyślny” a zarazem ironiczny, jakim od dłuższego czasu posługuje się Rosja sowiecka w rozmowach z dyplomacją angielską.

Dzięki tej ukrytej, ale równocześnie przekonywującej ironji, na którą tak potężne mocarstwo światowe, jakim Anglia chciałaby na zawsze pozostać, w dawniejszych czasach nigdy nie dopuściła.

Obecnie sytuacja uległa zmianie,

co zdaje się wynikać z krótkiego oświadczenia, w którym Molotow w swej mowie scharakteryzował stosunki angielsko-sowieckie w przyszłości.

Kierownik rosyjskiej polityki zagranicznej stwierdził, że misja p. Crippsa „idzie po linii życzeń angielskich, a mianowicie poprawy stosunków w odniesieniu do Związku sowieckiego”.

Podobnie zdrażniętą w swych uczuciach jest Ameryka.

Po dłuższym urlopie mr. Steinhart, ambasador Stanów Zjednoczonych, znajduje się w drodze do Moskwy. W ostatnich tygodniach, w szczególności po opublikowaniu niemieckiej białej księgi, dowiedziawszy o nim tyle kompromitujących szczegółów, że tylko z trudnością będzie on mógł uchodzić za przedstawiciela dyplomatycznego Stanów Zjednoczonych, które zczyłyby sobie kształtować dalszą współpracę z Związkiem Sowietów na przyjacielskim poziomie.

Wprawdzie została ostatnio przedłużona umowa handlowa, posiadająca dla obu stron wielkie znaczenie, niemniej jednak pozostaje do szczegółowego przedyskutowania na drodze dyplomatycznej

zagadnienie złota państw bałtyckich,

ponieważ Rosja sowiecka posiada w obrznych inwestycjach amerykańskich, przeprowadzonych na terenie państw bałtyckich pierwszorzędne możliwości kompensacyjne.

W tym wypadku pozyce prawną Amerykanów ułatwia odstąpienie od dotychczasowego punktu widzenia z tego powodu, że ewentualnie bank państwowe po mowie Molotowa nabyły wszystkie zapasy złota banków Litwy, Łotwy i Estonii, zdeponowane w Ameryce jeszcze przed odnośnym krokiem ze strony amerykańskiego rządu związkowego.

Jakkolwiek komisarz spraw zagranicznych w swej mowie wstrzymał się od bliższej analizy stosunków z Ameryką, (już choćby z tego powodu, że na ten temat nie dałoby się powiedzieć nic dobrego), to czasopismo moskiewskie „Bolszewik” w ostatnich dniach podjęło się zadania zbadania zarówno gruntownego jak i negatywnego amerykańskiej polityki. Powyższe czasopismo jest wielkim teoretycznym organem partii komunistycznej. Jako rezultat stanowiska Roosevelta widzi ono zajęcie przez Amerykę frontu przeciwko „konsekwentnym i obliczonym na wielką skalę starciom”.

Głębokie milczenie zachowuje się w dalszym ciągu w Moskwie na temat rozwoju zagadnień, narzucających się wskutek wieloznacznego stanowiska rządu tureckiego.

Wydaje się jednak, że Ankara posiada już informacje, w jakim kierunku idą oczekiwania rządu sowieckiego. Twierdzą natomiast, że turecki minister spraw zagranicznych okazuje mimo wszystko wielką oho-

te do ponownego wyjazdu do Moskwy, celem wzmocnienia zaufania, rządu sowieckiego do Turcji, jako strażniczki wejścia na morze Czarne.

Z drugiej strony w Moskwie śledzi się także informacje na temat rzekomych przygotowań wojskowych, czynionych w Turcji w ciągu ostatnich tygodni. Depesze urzędowej sowieckiej agencji informacyj-

nej „Tass” z Ankary i Stambułu stwierdza, że prasa turecka wyciągnęła z mowy Molotowa niechybne wnioski co do woli Unji Sowietów utrzymania pokoju. Znamiennym pod tym względem jest nagłówek, pod jakim przyniosła mowę Molotowa pismo tureckie „Tan”: „Polityka zagraniczna rządu sowieckiego jest skierowana przeciw wojnie”.

Jakie będą zbiory w Europie?

Kraków, 13 sierpnia.

W miarę zbliżających się zniw, coraz częściej spotykamy się z zapytaniem, jakie będą plony w bieżącym roku, gdyż nauczni przykrem doświadczeniem okresu wojennego, obawiamy się o wyżywienie do przyszłych zniw. Jak wiadomo, była tegoroczna zima niezwykle ostra i wpłynęła bardzo niekorzystnie na wszystkie rodzaje zboża. Również wiosna nie była korzystna, gdyż posiadała za dużo wilgoci. Sprawa jednak nie przedstawia się źle.

Rok 1939 był względem zbiorów jednym z najlepszych okresów w ostatnich czasach. Zbiory przewyższyły o jedną trzecią poprzednie lata, chociaż już w roku 1938 plony były o 50 procent wyższe, niż w latach poprzednich. Gdy więc przychodzi określić tegoroczne zbiory, nie można brać za punkt wyjścia tamtych lat, które były wyjątkowo dobre. Jak stwierdza między innymi instytut rolniczy, należy się w całej niemal Europie spodziewać przeciętnie dobrych zbiorów.

Zachodzi tu przedewszystkiem zagadnienie wyrównywania zapotrzebowań spożywczych, nie tylko przy pomocy zboża, ale również przy pomocy kukurudzy i kartofli. Praktyka wykazała, że dwa te produkty dadzą się sobie bardzo dobrze zastępować, zamiast zboża, a chociaż nie mogą go wyrugować zupełnie z rynku, to jednak posiadają dużą wartość odżywczą. Co roku też, zwłaszcza jeżeli chodzi o

kraje bałkańskie, pokrywa się konsumpcja w ekali idącej od pszenicy do kukurydzy. W ostatnich czasach na pierwsze nieomal miejsce wysunęło się w konsumpcji europejskiej żyto: chleb żytni jest według zdania lekarzy znacznie zdrowszy od pszenicznego, to też cieszy się coraz większą popularnością.

Jeżeli chodzi o uprawę i zbiory jarzyn i okopowych, to jest np. buraków cukrowych i wszelkiego rodzaju pasz, potrzebnych do wyżywienia inwentarza, to stan ich jest w roku bieżącym zupełnie zadawalający. Również kartofli będzie w roku bieżącym poddostatkem. Wzmożono też we wszystkich krajach plantacje okopowych i tak np. uprawa buraków cukrowych wzrosła w bieżącym roku o 25 procent, wobec lat poprzednich. W Niemczech uprawia się około 800 tysięcy hektarów buraków cukrowych, co stanowi wzrost powierzchni o 40 procent wobec lat poprzednich. Wobec tego, że Europa środkowa stanowi w obecnej chwili jedną dużą przestrzeń gospodarczą, należy sądzić, że pewne ewentualne braki w jednym państwie, dadzą się wyrównać nadwyżką w drugim jak to zresztą w każdej dziedzinie gospodarczej, chociażby najbardziej zamkniętej, zawsze się działo.

Dla orientacji podamy kilka szczegółów, orientujących o obecnym stanie plonów w różnych krajach, za wyjątkiem krajów wojujących:

w 1000 metrów	pszenica		żyto		jęczmień		owies	
	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939
Hiszpania	33.000	28.800	7.000	4.100	20.000	14.100		
Włochy	73.000	79.000						
Węgry	22.800	30.800	7.700	8.600	7.200	7.900	4.200	3.700
Rumunia	29.900	44.500	3.100	4.900	11.100	8.200	4.500	4.900
Jugosławia	25.000	28.000						

Jak z tego zestawienia wynika, są wprawdzie różnice w przypuszczalnych zbiorach tegorocznych z poprzednim rokiem, nie są one jednak tak znaczne.

Amerykańska pomoc dla okupowanych obszarów?

Waszyngton, 13 sierpnia. Zaopatrzenie obszarów, obsadzonych przez Niemcy w środki żywności, która to sprawa zajmował się w trakcie jednej rozmowy amerykański ambasador w Belgii Cudahy, stało się w tych dniach ponownie tematem ożywionej dyskusji, a mianowicie co do tego, jak dalece amerykański Czerwony Krzyż zdoła zaliczyć szczupłość środków żywności na tych terenach.

W przeciwnieństwie do twierdzeń prasy angielskiej Cudahy w rozmowie oświadczył, że Belgia importowała w czasach normalnych 75 procent zapotrzebowania zboża. Obecne zapasy, przy ścisłym zrąconowaniu spożycia do 225 gramów chleba dziennie, wystarczą do września, a w najlepszym wypadku do początku października.

„Czego oczekujecie od nadchodzącej zimy wy, panowie, którzy nazywacie kontynent wyjącem piekłem?” Na to pytanie, skierowane pod adresem Anglii, która wpełdziła te kraje w wojnę przeciwko Niemcom, domaga się departament stanu dokładnej odpowiedzi, tem więcej, że opinia Cudahy'ego wywołała powszechną uwagę w Kongresie i w kołach Czerwonego Krzyża.

Czerwony Krzyż ocenia widoki na przesłanie środków żywności do Belgii, Holandii, Skandynawii i Francji bardzo pesymistycznie, gdyż, według oświadczenia pewnego amerykańskiego obserwatora z Londynu, rząd angielski nie okazuje żadnej skłonności do złagodzenia blokady krajów swoich dawnych sojuszników, a ostatnio rozciągnął ją także na Hiszpanię.

Jak dalece opinia Cudahy'ego jest miarodajna — niewiadomo. Amerykańscy eksperci wyrazili życzenie dostarczenia nadwyżki, której skutkiem blokady brytyjskiej nie są w stanie sprzedać. W międzyczasie deputowany nowojorski, Kennedy, zapowiedział, iż prezydent zamianuje specjalną komisję środków żywności dla Europy. Kierować nią ma Horbert Hoover, który już po wojnie światowej organizował amerykańską pomoc dla obszarów, zniszczonych w czasie wojny.

Ze zakłamanie twierdzenia, jakoby władze niemieckie zużyły przesyłki środków żywności ze Stanów Zjednoczonych dla własnej ludności, są pozbawione podstaw, dowodzą oświadczenia Ernesta Swifta, zastępcy Amerykańskiego Czerwonego Krzyża oraz Maurycego Pete, zastępcy przewodniczącego komisji. Podkreślali oni, że a-

merykańskie przesyłki dotychczas zawsze docierały do swego celu. Organizacja Swifta np. rozdzieliła wsparcie w wysokości 700.000 dolarów.

Pete pozatem oświadczył: „W Europie czeka na żywność 10 mil. dzieci, które nie są w stanie nikomu wytrząść krzywdy, na to, aby otrzymać jakieś wyżywienie. Ich powodzenie zależy w dużym stopniu od tego, jak dalece Anglii mają zamiar kontynuować ewolję blokady głodową, skierowaną przeciwko niemieckim”.

Dziennik „Washington Times Herald”, który w tej sprawie zabiegał o rozmowę z brytyjskim ambasadorem lordem Lothianem, nie był jednak w stanie skłonić go do zajęcia stanowiska. Pismo stwierdza jednak, że na skutek zapytań dziennikarzy lord Lothian popadł w wielkie zakłopotanie, ponieważ skutkiem nieprzejednanego stanowiska swego rządu nie może on nie zrobić, aby pójść na rękę amerykańskiej gotowości udzielenia pomocy.

Dziennik ten popiera amerykańskie zamiary przyjsia z pomocą w zakresie środków żywności w sposób jaknajgorętszy i w związku z powyższem pisze w swym artykule wstępnym: „Wydaje się nam, że jest to jedna z najstraszliwszych wojen w historii. Co się tyczy okropności, to możemy ją porównać tylko do zkoalizowanej blokady Niemiec po wojnie światowej, kiedy Niemcy leżały pokonane na ziemi, a aljanci na żądanie Francji kontynuowali głodzenie Niemiec. Wierzymy, że opinia publiczna obudzi się i wywrze nacisk na rząd brytyjski, aby ten zgodził się na następujące środki zaradcze: utworzenie komitetu amerykańskiego dla ulżenia nędzy, prowadzonego przez Hoovera, człowieka, który najlepiej się kwalifikuje na to stanowisko. Komisja ta przeprowadzi pertraktacje z Adolfem Hitlerem na temat przesłania środków żywności dla nieprowadzących wojny na wszystkich obsadzonych przez Niemcy obszarach, które cierpią brak środków żywności. Przesyłki te mają przechodzić bez zbędnych formalności poprzez blokadę i niemiecką kontrblokade. Rozdział ma być przeprowadzony pod nadzorem Amerykanów, którzy zobowiążą się dopilnować, aby środki żywności zostały rozdzielone między nieprowadzących wojny. Byłoby to największym dziełem międzynarodowego miłosierdzia i przyzwroitości, którego mogą dokonać Stany Zjednoczone”.

Naokoło „protekcji” Stanów Zjedn.

Nowy Jork, 13 sierpnia. (g) Korespondent dyplomatyczny dziennika „World Telegram” William T. Simms opisuje nastroje panujące w południowej Ameryce w odniesieniu do projektu Stanów Zjednoczonych wzięcia posiadłości państw europejskich pod swoją opiekę. Stwierdza on, że bardzo wielu Amerykanów południowych jest przeciwnym tej protekcji i nie widzi powodu zastosowania w tym wypadku doktryny Monroego, gdyż obawia się, aby wpływy USA nie wzrosły niepomierne.

Wojska amerykańskie pozostają w Chinach.

Waszyngton, 13 sierpnia. (g) Podsekretarz stanu Summer Welles dał do poznać, że w rozmowie z dziennikarzami, że marynarze amerykańscy pozostaną nadal w Szanghaju i że wycofanie wojsk angielskich bynajmniej nie wpływa na politykę Ameryki na Dalekim Wschodzie.

Anglicy opuszczają północne Chiny.

Sztokholm, 13 sierpnia. (g) Według oficjalnych angielskich źródeł wycofała Anglia z północnych Chin 1.500 żołnierzy. Rząd angielski tłumaczy swoje pociągnięcie tem, że w początku wojny wysłał te oddziały celem ochrony obywateli angielskich, co obecnie stało się bezprzedmiotowe.

Ameryka krytykuje wycofanie się Anglików z Szanghaju.

Nowy Jork, 13 sierpnia. W Ameryce oceniają wycofanie wojsk angielskich z Chin w tym kierunku, że na skutek tego kroku Amerykanom przypadł niezupełnie poprawną drogą ciężar ochrony międzynarodowej dzielnicy w Szanghaju.

Stany Zjednoczone utrzymują 1.000 żołnierzy marynarki w Szanghaju i po 250 żołnierzy w Tjentsinie i Pekinie.

Groźba wybuchu epidemii w Lusanie.

Nowy Jork, 13 sierpnia. Z uwagi na niebezpieczeństwo epidemii, groźące w nawiedzonych powodzią okolicach stanu Lusania, tamtejszy gubernator zarządził ewakuację 13.000 osób z Crowley, głównego ośrodka amerykańskiej uprawy ryżu.

30.000 ludzi, którzy skutkiem oberwania chmury w tygodniu ubiegłym zostali pozabawieni dachu na głowę, grozi obecnie wybuch epidemii tyfusu i innych chorób zakaźnych. (p)

Churchill przyznaje się do utraty 69 poławiaczy min.

(=) Lizbona, 13 sierpnia. Według doniesienia z Londynu, przyznaje się admirał brytyjski do utraty 69 statków poławiaczych miny morskie, które to statki uległy zatopieniu względnie zniszczeniu w okresie od wybuchu wojny.

Jugosłowiański parowiec poszedł na dno u wybrzeży Afryki.

Belgrad, 13 sierpnia. Dziennik „Hrvatški Dnevnik” dowiaduje się z Dubrownika (Raguza), że u zachodniego wybrzeża Afryki został zatopiony parowiec „Rac” poj. 7600 br. ton rej., stanowiący własność towaryszstwa „Slobodna Plovidba”. Wskutek stropodowania przez łódź podwodną, nieznanego pochodzenia. Statek odbywał rejs z Baltimore do Durham.

Konfiskata francuskiego parowca.

Genewa 13 sierpnia. (g) Parowiec francuski „St. Malo”, obejmujący 5.770 ton, został postawiony „pod nadzór” rządu kanadyjskiego, w chwili bowiem kapitulacji Francji znajdował się w jednym z tamtejszych portów.

Sabotaż na parowcu wiozącym materiały wojenne dla Anglii.

(=) Sztokholm, 13 sierpnia. Nowojorski korespondent „Aftonbladet” donosi, że na norweskim parowcu „Lissa” pojemnością 3671 ton, który w nocy na czwartek odjechał do Anglii z materiałem wojennym wydarzyły się dwie eksplozje.

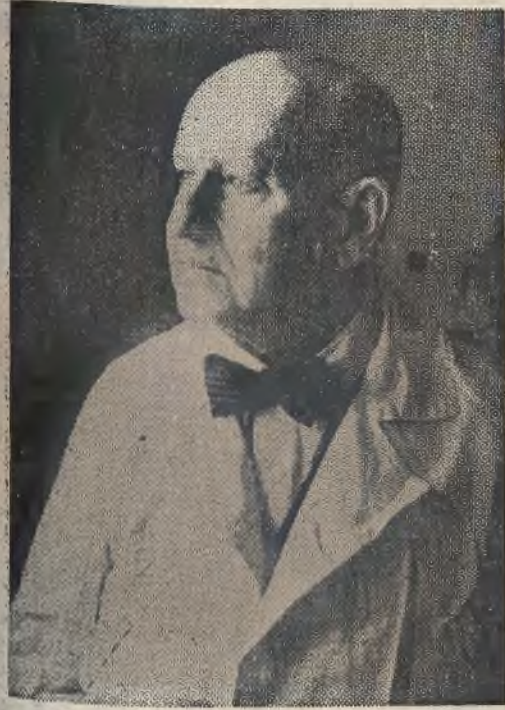
Pierwsza eksplozja nastąpiła w czasie gdy parowiec był jeszcze widoczny z brzożu. Uszkodziła ona ster. Wkrótce potem nastąpiła druga eksplozja, wskutek której parowiec stanął w płomieniach. Parowiec osiadł na mieliźnie koło Sandyhook. Określenie ładunku uważa się za stracone. Załoga zdołała uratować. Dochodzenia władz miały wykazać, że zaszedł tu wypadek sabotażu. (p)

Dalsze ofiary katastrofy kolejowej.

Bangkok, 13 sierpnia. (g) Jak już donosiliśmy, wydarzyła się ostatnio katastrofa kolejowa na linii Kalkuta-Dakka. Obecnie zmarło kilka dalszych ofiar tej katastrofy tak, że ilość zabitych wzrosła do 34 rannych zaś do 90. Jakkolwiek władze angielskie nie dały o tym wypadku żadnych bliższych informacji, przypuszczają się, że chodziło tutaj o zamach na wybitną osobistość angielską, jadącą tym pociągiem. Według innych wersji mieli sabotażysty hinduscy urządzić zamach na wielokrotny dykt, który tego dnia znajdował się w drodze inspekcyjnej.

Promocja 79-letniego.

W tych dniach promował się w Wiedniu doktor medycyny 79-letni Amerykanin Henry F. Cutler, którego przedstawia nasze zdjęcie.

Przygotowania do wkroczenia do Dobruży.

Sofia, 13 sierpnia. Rząd bułgarski poczynił już daleko idące przygotowania do wkroczenia do południowej Dobruży, z czego opinia publiczna w Bułgarii wnioskuje, że odstąpienie tego obszaru Bułgarii nastąpi już w ciągu najbliższych dni. Do miasta granicznego Rustuk wysłano...

Rekordowe dochody państwowe w Rumunii.

Bukareszt, 13 sierpnia. W lipcu bież. roku państwowe dochody Rumunii dosięgły 2,980 milionów lei. Jest to najwyższy stan dochodów państwowych, zanotowany w ciągu ostatnich sześciu lat. Dochody wynoszą o 322 milionów lei wgl. o 12,1 procent więcej, niż w tym samym miesiącu w roku ub. i przekroczyły plan budżetowy o 5,8 procent.

Za szerzenie pogłosek idzie się w Rumunii do więzienia.

Bukareszt, 13 sierpnia. Rumańskie ministerstwo spraw wewnętrznych opublikowało w niedzielę nową listę, zawierającą 16 nazwisk osób, które za rozszerzanie niepokojących pogłosek zostały skazane. Większość skazanych stanowią żydzi. Z inego źródła dochodzi wiadomość o aresztowaniu trzech osób, również na szerzenie niepokojących pogłosek.

Fatalne wpływy masonskie.

Belgrad, 13 sierpnia. Półurzędowy dziennik belgradzki „Vreme” opublikował w poniedziałek ciekawe szczegóły na temat zakulisowych powodów wydania zakazu działalności jugosłowiańskich łóż masonskich. Gdy w maju bież. roku wojska niemieckie po pokonaniu Holandji i Belgji zbliżyły się do Paryża, prasa wolnomularska w Jugosławii szerzyła kłamliwe wiadomości, które wywoływały zamieszanie w Jugosławii i sprzyjały powstaniu niezgodnej z prawdą opinii o wydarzeniach na zachodzie. Nawet wtedy, gdy Francja została już pokonana — pisze dziennik — masoni ulecieli w dalszym ciągu podburzać przeciwko mocarstwu osi i budzić wrażliwość, jakoby mocarstwa tej każdej chwili były gotowe do wkroczenia do Jugosławii.

Znowu ang. bomby nad terytorjum duńskim.

Kopenhaga, 13 sierpnia. Angielscy lotnicy dokonali w nocy na płatek ponownych nalotów nad terytorjum duńskim i zrzuśli 4 bomby rozpryskujące w pobliżu Padbursu niedaleko granicy niemiecko-duńskiej.

Pogotowie alarmowe formacji obronnych w Anglii

Anglja oczekuje z godziny na godzinę ataku niemieckiego. — Zrezygnowane nastroje zagranicznej prasy.

— Kopenhaga, 13 sierpnia. Atak niemieckich eskadr bojowych samolotów nurkowych na brytyjskie transporty morskie, płynące pod silnym konwojem na zachód od wyspy Wight, określany jest w angielskich kołach fachowych jako najsilniejszy atak powietrzny od wybuchu wojny.

Urzędowo przyznają, że skutki tego ataku były tak niszczące, że jeszcze w piątek nie dało się dokładnie zarejestrować szkód. Liczby zatopionych okrętów, jak twierdzą w Londynie, „nie udało się jeszcze dokładnie ustalić”. Również niema jeszcze żadnych informacji co do ilości strat w ludziach. W Londynie twierdzą, że udało się wyratować na szczęście część załóg konwojowanego transportu.

Panika przed inwazją doszła w Londynie do szczytu. W historycznej formie zmieniają się bezustannie wszelkie możliwe pogłoski, przewidywania i kombinacje. Walki nad Kanałem La Manche przebudziły Anglię ze snu i rozwiły doszczętnie wszystkie dotychczasowe złudzenia.

Od czwartku godziny 2 popoł. wszystkie formacje obronne na wschodnim i południowym wybrzeżu Anglii znajdują się w ostrym pogotowiu alarmowym. Równocześnie sztab generalny zarządził ostre pogotowie alarmowe wszystkich oddziałów zmotoryzowanych, mających na celu obronę przed lądowaniem strzelców spadochronowych w głębi kraju, budzących specjalną panikę.

Jakkolwiek władze wojskowe w Londynie odmawiają wszelkich wyjaśnień co do wydanych zarządzeń, to jednak wysoce nerwowy charakter tych zarządzeń mówi sam za siebie. Ludność nie została oficjalnie zawiadomiona o zarządzonym stanie alarmowym, jednak wiadomość ta w ciągu kilku godzin dotarła do najdalszych zakątków kraju.

Jeżeli nastroj nieopisanego paniki, na który składa się połączenie paraliżującej trwogi i denerwującego wyczekiwanie jeszcze się powiększył, to należy to przypisać zmiennemu odczuciu władz, podanej w piątkowych dziennikach porannych. Odczuwa ta brzmi:

„Wiecie, co macie czynić — jeżeli zostaniecie zbudzeni w nocy! Również zagranica snuje w dalszym ciągu przypuszczenia na temat ataku niemieckiego na Anglię. „Anglja ma o 25.000 samolotów za mało” — oświadczył znany konstruktor samolotów i wynalazca Grover Loening w przemówieniu do studentów amerykańskiego uniwersytetu Columbia. „Anglja potrzebuje 30.000 samolotów — oświadczył on dalej — aby móc skutecznie obronić swoje wybrzeża przed atakami niemieckimi. Anglja posiada jednak tylko 5.000 maszyn”.

Rzeczoznawca lotniczy major Williams pisze na łamach „New York World Telegram”, że zdaniem jego obecna ostatnia faza wojny może przybrać formy niespo-

dziewanej akcji wojskowej, najszybszej w historii. Według ostrożnych obliczeń lotnictwo niemieckie przewyższa trzykrotnie lotnictwo angielskie.

Inne dzienniki amerykańskie dowiadują się z Londynu, że według wiarygodnych informacji nadeszły tam doniesienia z Francji, z których wynika, iż Niemcy poczynili szeroko zakrojone przygotowania do ataku na Anglię. W ciągu ostatnich 48 godzin wszystkie główne siły armii niemieckiej skoncentrowano we francuskich rejonach portowych. Są one tam w ten sposób ustawione, że w ciągu kilku godzin mogą zostać załadowane na okręty.

Ponadto stwierdzono, że pewna liczba lekkich baterji artylerji przeciwlotniczej została skoncentrowana w różnych portach, gotowa do transportu. Istnieją powody do przypuszczenia, że dowództwa niemieckie otrzymały rozkaz trzymania wojsk w pogotowiu do wyruszenia od dn. 4 sierpnia.

Niezmiernie interesujące są wywody portugalskiego dziennika „Diario de Lisboa”. Niemiecki manewr atakujący — pisze dziennik — może być przeprowadzony w ciągu kilku godzin, zanim wojska angielskie będą w stanie w jakikolwiek sposób mu przeszkodzić. W razie wykonania 20-30 takich operacji Anglijcy nie będą w stanie zorientować się, na jaki punkt nieprzyjaciel skieruje główne ataki.

Włoskie samoloty zbombardowały lotnisko na Malcie.

Rzym, 13 sierpnia. Włoskie eskadry lotnicze zbombardowały skutecznie w poniedziałek wieczorem między 20.30 a 0.30 kilkoma następującymi po sobie seriami wojskowe urządzenia na wyspie Malcie. Akcja została przeprowadzona przy dobrej widoczności z wysokości 2.000 m przez ciężkie bombowce, które użyły bomb średniego i ciężkiego kalibru oraz bomb zapalających. Mimo zaciętej obrony nieprzyjaciela eskadry włoskie dotarły do wyznaczonego celu i zniszczyły, względnie podpaliły urządzenia i eklady materiałów pędnych lotniska w Marsa Szirocco.

Cook — uczony czy blagier?

Cook Fryderyk badacz polarny.

Odkrywcze podróże na biegun północny były w przedwojennej Europie nietylko wynikiem szeregach zainteresowań ten zagadnieniem świata uczonych, ale prosto niemożliwą. Na kartach tych wypraw widnieją nazwiska wielkich uczonych, jak Nansena, Sven Hedina, Peary'ego, Amundsen i... Cooka.

Do dziś dnia niewiadomo, czy należał Cook do uczonych, czy też do pseudo-uczonych, którzy raczej „leca” na sławę, zdobywają ją niekiedy sposobami, niż na prawdziwe rezultaty swej pracy. Bo wszystko byłoby w porządku, gdyby nie to, że twierdzenie Cooka, iż jako pierwszy człowiek znalazł się na biegunie północnym, nieste-

ty nie zostało poparte przez nikogo i trzeba było wierzyć najbardziej zainteresowanemu, nie mogąc sprawdzić jego twierdzenia.

Dr. Frederick Albert Cook powrócił w roku 1909 po dwuletnim pobycie w okolicach podbiegunowych do Danji i oświadczył po swoim wyładowaniu ciżbie dziennikarzy — było ich aż 400 — że w dniu 21 kwietnia 1908 r. zatknął sztandar na biegunie północnym. Dokonawszy tego nadzwyczajnego dzieła, które nie udało się dotychczas ani Amundsenowi, ani Nansenowi, ani też innym podbiegunowym badaczom, zawiadomił o tem ówczesnego prezydenta Stanów Zjednoczonych Tafta.

Oczywiście, że wszystkie pisma świata nie pisały przez długi czas o niczym innym, tylko o Cooku,

zapelniając swoje szpalty jego fotografjami i życiorysami. Niestety miał Cook pecha: wśród dziennikarzy znalazł się pewien młody człowiek, który nie zdołał do trzeć do bohatera dnia i z tego powodu miał do niego urazę. Dziennikarzem tym był młody reporter Filip Gibbs, wysłany

przez lorda Rothermere do Danji celem zrobienia odpowiedniego wywiadu z Cookiem. Gdy w końcu zdołał dostać się przed oblicze wielkiego podróżnika, zapytał go wręcz:

— Jakże pan ma dowody na to, że pan naprawdę był na biegunie północnym?

— Nie rozumiem, dlaczego pan mnie o to pyta? Przecież nie pytało się o to ani Nansena, ani Peary'ego, ani innych podróżników.

Wypadek ten odbił się wkrótce w całym świecie głośnie echem, gdyż w „Daily Chronicle” wyszedł artykuł Gibbisa, w którym nazywa on Cooka poprostu oszustem, a całe odkrycie blagą. Wkrótce cały świat uczonych podzielił się na dwie części. Jedni bronili Cooka, drudzy uważali go za oszusta. Sytuacja tego uczonego była rzeczywiście fatalna, gdyż Cook nie miał żadnych poważnych świadków poza kilkoma eskimosami, którzy pod tym względem nie stanowili większej wartości.

A jednak karjera Cooka nie była przeciętna: był on z zawodu lekarzem, ale całe jego zainteresowanie odnosiło się do wypraw polarnych, to też towarzyszył Peary'emu w ekspedycji w roku 1891-92. Następnie brał również udział w podróży w podbiegunowe okolice z belgijską ekspedycją Amundsen. Ten ostatni wystawił Cookowi, wiele lat później, jaknajlepsze świadectwo, gdyż poznał go jako uczciwego i niezwykle poświęcającego się lekarza. Twierdził on, że nigdyby ekspedycja nie była przetrwała tych ciężkich miesięcy, gdyby nie pomoc Cooka, do końca też swego życia walczył o rehabilitację jego. Niewiele to jednak pomogło, gdyż

po pierwszej kompromitacji nastąpiła wkrótce druga.

Straciwszy cały majątek na spekulacjach polami naftowymi, założył Cook towarzystwo naftowe w Texas i rozprzedał akcje wielu amerykańskim milionerom. Okazało się niestety, że na polach naftowych nie ma wcale ropy i całe towarzystwo akcyjne oparte jest — uprzejmie mówiąc — na fantazji założyciela. O ile wybaczone mu w roku 1909 wątpliwe odkrycie bieguna północnego, o tyle nie znano zupełnie liłości w drugiej aferze, gdyż kosztowała ona akcjonariuszy towarzystwa wiele pieniędzy. Cook został skazany na 14 lat więzienia, po 5 jednak latach darowano mu dalszą karę i wypuszczono z za kratki.

I wtedy znowu poczęto go bronić tłumacząc, że bywają wypadki, iż nafta cufa się z pewnych terenów i przepływa do innych, by następnie powrócić. Tym razem tłumaczenie to okazało się prawdziwym, gdyż rzeczywiście

po intensywnych wierceniach odkryto naftę.

Trzeba dodać, że w tym samym czasie, kiedy Cook twierdził, że odkrył biegun północny, to samo twierdzenie postawił największy jego późniejszy przeciwnik Peary. Podobny zresztą wypadek odkrycia jednej i tej samej okolicy przez dwóch ludzi wydarzył się w roku 1912 na biegunie południowym. Wtedy to w miesiąc po Amundsenie, któremu należy przypisać odkrycie południowego bieguna, zjawił się tam angielski uczonego Robert Scott.

Tak więc do dziś dnia imię Cooka łączy się z wielkim ewenementem w świecie uczonych, nie wiadomo jednak, niestety — czy ma się do czynienia z człowiekiem, którego poniosła ambicja i który popełnił lekką „nieścisłość”, czy też z człowiekiem prześladowanym przez dziwny pech.

Kopenhaga w czasie wojny.

Kopenhaga ma swoje osobliwości wojenne. Do takich należy i autobus ciągnięty przez konie. Silnik został zdemontowany, a miejsce zofera zajął woźnica, ubrany we frak i cylinder. Tego rodzaju pojazdami ludność Kopenhagi wyjeżdża na święta na wycieczki. Zdjęcie nasze przedstawia najnowszy „autobus” kopenhaski.

Młodzi dyplomaci we Francji.

Genewa, 13 sierpnia. (g) Rząd francuski wydał niedawno temu dekret określający wymagania stawiane dyplomatom w ich służbie. Jak oświadczył minister spraw zagranicznych Baudoin wobec przedstawiciela dziennika „Petit dauphinois”, dąży rząd francuski do odnowienia kadr dyplomatycznych i do umożliwienia zdolnym młodym dyplomatom zajęcia odpowiednich stanowisk. Dotychczasowy sposób awansowania dyptomatów uważa się obecnie za przestarzały i szkodliwy.

Nie wierzą już w walkę klas.

Berno, 13 sierpnia. W Tuluzie odbyło się zebranie „Powszechnego francusk. Związku Związków zawodowych”, na którym postanowiono porzucić ideologię walki klas. Związek Związków Zawod. będzie uprawiał w przyszłości — jak stwierdza uchwała — jedynie obronę, uświęconych praw warstw pracujących, praw rodziny pracownika i interesów kraju. Przed posiedzeniem generalny sekretarz Związku Jouhaux zapowiedział swą ostateczną decyzję ustąpienia z tego stanowiska.

Interesujące doniesienie**„Daily Telegraph”.**

Sztokholm, 13 sierpnia. Zagadka, dlaczego niemieckie warunki zawieszenia broni dla Francji najprzód były opublikowane w Londynie, rozwiązuje obecnie — jak donoszą z Londynu — „Daily Telegraph” w artykule, w którym oświadcza, że jedynym egzemplarzem, posiadany przez rząd francuski, został poprostu zabrany prezydentowi republiki Lebrunowi przez ambasadora angielskiego sir Ronalda Hugh-Campbella i przesłany dalej do Londynu.

W przeszłości scena ta miała się rozegrać w następujący sposób: Campbell odwiedził najprzód francuskiego ministra spraw zagranicznych Baudoin'a i zażądał od niego wydania mu niemieckich warunków. Baudoin oświadczył jednak, że znajdują się one tylko w jednym egzemplarzu, który posiada prezydent republiki. Wobec tego Campbell odwiedził natychmiast Lebrun'a, u którego na stole leżał ów dokument. Lebrun oświadczył jednak ambasadorowi brytyjskiemu, że nie może mu oddać do dyspozycji tego egzemplarza. Campbell udał jakbyby nie słyszał tego zastrzeżenia, rozmawiał przez jakiś czas z Lebrun'em na inne tematy, a potem wziął jakbyby „bezwymownie” dokument, poczem, ze słowami „merci monsieur le president”, złożył go i wsadził do kieszeni. Zanim Lebrun zdolał zorientować się, co się stało — Campbell już opuścił pokój.

Aresztowania w Burmie.

Bangkok, 13 sierpnia. (g) Jak donosiliśmy już, został przywleczony narodowiec Ba-Maw aresztowany przez władze angielskie. Na temat tego aresztowania napływają dalsze szczegóły. Już w styczniu br. doszło w Burmie do ostrych zaburzeń, podczas których padło 12 Burmańczyków, a 800 znalazło się w więzieniu.

Nieszczęśliwy wypadek w czasie ćwiczeń wojskowych w Szwecji.

Sztokholm, 13 sierpnia. W czasie ćwiczeń wojskowych w Salmand przy przepłynięciu przez rzekę żołnierzy i kontakcie przewróciła się tratwa. 5-ciu żołnierzy wpadło do wody, przyczem 3-ch utonęło, mimo natychmiastowej pomocy.

Niemcy zdobyły 150.000 koni.

Berlin, 13 sierpnia. Według urzędowego oświadczenia Niemcy zdobyły dotychczas ponad 150.000 koni.

20.000 koni zdobyła armia niemiecka w bitwie pod Kutnem w czasie kampanji w Polsce, 50.000 koni wpadło w ręce Niemców pod Dunkierką, a ponad 100.000 koni w czasie kampanji we Francji. Wartość zdobytych koni przekracza 120 milionów marek.

Natomiast w czasie największego użycia wojsk niemieckich straciły one w koniach we wrześniu podczas kampanji polskiej 13 procent swego stanu posiadania, a w maju podczas wielkiej ofensywy na Zachodzie 1 procent.

Pierwsze okręty na nowym kanale Dniepr-Bug.

Moskwa, 13 sierpnia. Według doniesienia „Prawdy” uruchomiono obecnie komunikację okrętową na odcinku Pińsk-Brześć kanału Dniepr-Bug.

Przy pomocy holowników przejechały dwie naladowane barki towarowe przez kanał, długości 202 km, łączący Prypeć z Bugiem. Przy słuzach zgromadzona ludność powitała statki.

„Prawda” podkreśla, że wszystkie urządzenia kanałowe pracują normalnie. Linia komunikacji wodnej, śródlądowej Dniepr-Bug, prowadząca przez rzeki Styr-Prypeć i Pine, ma służyć w pierwszym rzędzie do transportu zboża, cukru, soli, produktów naftowych i metali.

Celem podłożenia konieczności transportowym, opracowano obszerny program budowy okrętów, podwyższający stan rzeczniczego tonażu okrętowego na Białorusi sowieckiej 20-krotnie, a nawet 25-krotnie. Na rozbudowę urządzeń portowych w Brześciu, Prypeci i innych miejscach przeladunkowych wyasygnowano 3 miliony rubli. Kanał Dniepr-Bug ma szczególne znaczenie również dla przyszłej komunikacji towarowej między Niemcami i Unją Sowiecką.

Rada gospodarcza dla Generalnego Gubernatora.

Najwyższe gremjum doradcze dla wszystkich zagadnień gospod. Zniesienie urzędu planu czteroletniego.

— Kraków, 13 sierpnia. Celem ujednoczenia i uproszczenia administracji gospodarczej w Generalnym Gubernatorstwie wydał Generalny Gubernator dwa ważne rozstrzygnięcia:

Na podstawie dekretu z 31 lipca została utworzona Rada gospodarcza dla Generalnego Gubernatorstwa. Dekret brzmi następująco: Niniejszem powołuję do życia „Radę gospodarczą dla Generalnego Gubernatorstwa”. Rada gospodarcza stanowi najwyższe gremjum doradcze przy Generalnym Gubernatorze dla wszystkich zagadnień gospodarczych i składa się z tych kierowników oddziałów urzędu Generalnego Gubernatora, oraz innych osób, których specjalnie powołam do Rady gospodarczej.

Przewodnictwo w Radzie Gospodarczej Generalnego Gubernatorstwa zastrzegłem osobiście dla siebie. Agendy Rady Gospodarczej sprawuje szef wydziału gospodarczego w urzędzie Generalnego Gubernatora jako generalny referent wszystkich spraw gospodarczych w Generalnym Gubernatorstwie. Zarządzenie to nie narusza służbowej samodzielności Wydziału gospodarczego w urzędzie Generalnego Gubernatora.

Kierownik agend Rady Gospodarczej jest równocześnie moim generalnym referentem dla wszystkich spraw, jakie sprawuje w charakterze generalnego pełnomocnika przedstawiciela planu czteroletniego.

Drugie rozporządzenie w sprawie zniesienia biura planu czteroletniego w Generalnym Gubernatorstwie zawiera następujące główne postanowienia:

Biuro planu czteroletniego w Generalnym Gubernatorstwie zostaje jako osobna władza zniesiona z dniem 31 lipca 1940 r. Wszystkie sprawy należące do kompetencji tego biura, oraz bieżące sprawy służbowe, przechodzą od 1 sierpnia do wydziału gospodarczego i innych właściwych wydziałów (Wydział Wyżywienia i Rolnictwa, Wydział Lasów Państwowych i Wydział Pracy) w urzędzie Generalnego Gubernatora. Zadania Generalnego Gubernatora w charakterze generalnego pełnomocnika marszałka Niemiec, jako przedstawiciela planu czteroletniego pozostają niezmiennione.

Centrale gospodarcze dla żelaza i stali, oraz węgla i metali, podlegające dotychczas kierownikowi biura planu czteroletniego przechodzą z dniem 1 sierpnia 1940 r. pod kierownictwo szefa wydziału gospodarstwa w urzędzie Generalnego Gubernatora.

Centrala gospodarowania skórą i futrami, oraz centrala rozdzielania skór i ubrań w Generalnym Gubernatorstwie zostają połączone z mocą obowiązującą wstecz od 1 lipca 1940 r. i podporządkowane kierownikowi Wydziału gospodarczego w urzędzie Generalnego Gubernatora. Nowy urząd sformowany po połączeniu obu central, nosi nazwę „Centrala gospodarowania skórą i futrami w Generalnym Gubernatorstwie”.

Uprawnienia zawarte w obecnym rozporządzeniu, oraz innych zarządzeniach, a przysługujące kierownikowi biura planu czteroletniego, jak również biura tegoż planu, przechodzą z dniem 1 sierpnia 1940 na kierownika Wydziału Gospodarczego urzędu Generalnego Gubernatora.

Ceny maksymalne w Krakowie na owoce, jarzyny i drób.

Kraków, 13 sierpnia. Starosta miejski wydał obwieszczenie o najwyższych cenach za owoce, jarzyny i drób na targach tygodniowych i w sklepach w czasie od 12 do 18 sierpnia 1940 r. Powyższych cen jako maksymalnych nie można przekraczać, natomiast wolno je obniżać. Wszelkie wykrócenia od powyższego rozporządzenia będą surowo karane.

Ceny za sto kg. od wytwórcy: kalafior (szt. I s.) zł. 0.90, kalafior (szt. II s.) zł. 0.60, kalafior (szt. III s.) zł. 0.25, cebula zł. 40.—, rabarbar zł. 20.—, ogórki zwyce. zł. 40.—, ogórki na konserwy zł. 80.—, groszek w łuskach zł. 120.—, fasola szparag. zł. 60.—, szpinak zł. 60.—, pietruszka z nacią zł. 60.—, buraki (w. 1 kg z nacią) zł. 0.20, marchew cukr. (w. 1 kg z nacią) zł. 0.30, rzodkiewka (w. 15 szt.) zł. 0.20, rzodkiew (w. 5 szt.) zł. 0.20, sałata (sztuka) zł. 0.06, kalarepa (szt.) zł. 0.08, kapusta włoska (szt.) zł. 0.20, kapusta biała zł. 15.—, pomidory zł. 180.—, ziemniaki nowe zł. 28.—.

Owoce i grzyby od wytwórcy. Jabłka deserowe zł. 200, jabłka kompot. zł. 150, poziomki zł. 150, maliny (I sorta) zł. 120, maliny (II sorta) zł. 100, brzosznice 1 list zł. 0.80, grzyby prawdziwe (I sorta) zł. 250, grzyby jadalne (II sorta) zł. 150, grzyby liszki (kurki) zł. 100.

Ceny jarzyn na placu targowym za 1 kg. Kalafior (szt. I sort.) zł. 1.20, kalafior (szt. II sort.) zł. 0.60, kalafior (szt. III sort.) zł. 0.35, cebula zł. 0.50, rabarbar zł. 0.25, ogórki zwyce. zł. 0.50, ogórki na konser. zł. 1, groszek w łuskach zł. 1.60, fasola szparag. zł. 0.75, szpinak zł. 0.75, pietruszka z nacią zł. 0.75, buraki (w. 1 kg z nacią) zł. 0.25.

marchew cukr. (w. 1 kg z nacią) zł. 0.40, rzodkiewka (w. 15 sztuk) zł. 0.25, rzodkiew (w. 5 sztuk) zł. 0.25, sałata (sztuka) z. 0.08, kalarepa (sztuka) zł. 0.10, kapusta włoska (sztuka) zł. 0.25, kapusta biała zł. 0.18, pomidory zł. 2.20, ziemniaki nowe zł. 0.35.

Ceny owoców i grzybów na placu targowym: cytryna (sztuka) zł. 0.20, jabłka deser. zł. 2.60, jabłka kompotowe zł. 1.80, poziomki zł. 1.80, maliny (I sorta) zł. 1.60, maliny (II sorta) zł. 1.30, brzosznice 1 litr zł. 1.—, grzyby prawdziwe (I sorta) zł. 3.—, grzyby jadalne (II sorta) zł. 1.80, grzyby liszki (kurki) zł. 1.80.

Drób żywy lub bity: kury zł. 4.—.

Ceny jarzyn w sklepach. Kalafior (szt. I sorty) zł. 1.40, kalafior (sztuka II sorty) zł. 0.90, kalafior (sztuka III sorty) zł. 0.40, cebula zł. 0.55, rabarbar zł. 0.30, ogórki zwyce. zł. 0.55, ogórki na konserwy zł. 1.10, groszek w łuskach zł. 1.80, fasola szparag. zł. 0.80, szpinak zł. 0.80, pietruszka z nacią zł. 0.80, buraki (w. 1 kg z nacią) zł. 0.30, marchew cukrowa (w. 1 kg z nacią) zł. 0.45, — rzodkiewka (w. 15 sztuk) zł. 0.30, rzodkiew (w. 5 sztuk) zł. 0.30, sałata (sztuka) zł. 0.10, kalarepa (sztuka) zł. 0.12, kapusta włoska (sztuka) zł. 0.30, kapusta biała zł. 0.20, pomidory zł. 2.50, ziemniaki nowe zł. 0.35.

Ceny owoców i grzybów w sklepach. Cytryna (szt.) zł. 0.25, jabłka deser. zł. 3.—, jabłka kompot. zł. 2.—, poziomki zł. 2.—, maliny (I sort.) zł. 1.80, maliny (II sort.) zł. 1.40, brzosznice 1 litr zł. 1.—, grzyby praw. (I sort.) zł. 3.20, grzyby jadal. (II sort.) zł. 2.—, grzyby liszki (kurki) zł. 1.40.

Drób żywy lub bity: kury zł. 4.50.

KRONIKA

Akcja przesiedleńcza nie dotyczy Polaków.

Kraków, 13 sierpnia. W nr. 190 „Krakauer Zeitung” z dnia 13 sierpnia znajdujemy bardzo ważną wzmiankę w związku z akcją przesiedlenia żydów z Krakowa do innych miejscowości Generalnego Gubernatorstwa. Ponieważ na temat ten szerzyły się ostatnio w Krakowie najrozmaitsze pogłoski, przeto sądzimy, że celowo będzie słowne zacytowanie odnośnego ustępu artykułu urzędowego organu, jakim jest „Krakauer Zeitung”.

Ustęp ten brzmi następująco: „W związku z przesiedlaniem żydów krakowskich krąży pogłoski, że także i polska ludność Krakowa zostanie przesiedlona. W żadnym jednak wypadku nie odpowiada to rzeczywistości.

Niemiecki zarząd miasta nie myśli o tem, aby Polaków przepędzać z ich mieszkań. Także i przesiedlanie żydów, jak to podkreślają, odbywa się z konieczną względnością. Już dzisiaj widzi się na ulicach Krakowa liczne wozy, wyladowane meblami i sprzętami domowymi, gdyż dobrowol-

ni żydowscy emigranci, którzy opuszczają do dnia 15 sierpnia miasto, są uprawnieni do zabrania ze sobą całego mienia. Wsydleniem stoi także do dyspozycji kolej żelazna.

Ograniczenie ruchu tramwajowego na linii Nr. 2.

Kraków, 13 sierpnia. Z powodu robót drogowych ruch tramwajowy na linii nr. 2 w ciągu trzech dni 13, 14 i 15 sierpnia odbywać się będzie tylko do ulicy Podchorążych.

2.500 złotych zapłacił za „pomyłkę”.

(=) Lublin, 13 sierpnia. Stare rosyjskie przysłowie powiada „Niebo jest wysoko a ear daleko”. Biorąc to przysłowie w nieco zmodyfikowanej formie pod uwagę, rozmyślał przewodniczący spółdzielni spożywców w Woli Zadybskiej, miejscowości w powiecie puławskim, leżącej zdaleka od linii kolejowej i szosy komunikacyjnej, uważając, że „starosta powiatowy jest również daleko” a zatem nie dowiódł się o tem, że on będzie sprzedawał cukier w cenie 3 zł. zamiast 1.60 zł. za kilogram, zaś sól w cenie 90 gr. zamiast 50 gr. za kilogram.

To porównanie rosyjskiego cara z niemieckim starostą powiatowym okazało się wielce nieaktualnem, bowiem ten ostatni, dowiedziawszy się o niecnym praktykach

handlowych, zarządził konfiskatę zapasów spółdzielni spożywców w Zadybskiej Woli a jej przewodniczącego ukarał grzywną w kwocie 2.500 złotych.

PRZENIESIENIE BIUR M. URZĘDU OBWODOWEGO I. Zarząd Miejski w Krakowie komunikuje, że z dniem 13 sierpnia b. r. zostaną przeniesione biura M. Urzędu Obwodowego I. z realności w Rynku Głównym 30, I piętro, do realności przy ulicy Szczępskiej 11, II piętro.

(Jo) **ADRESY APTEK** dyżurujących dzisiejszej nocy w Krakowie. Rynek Główny 45, tel. 125-74; Łobzowska 8, tel. 220-15; Dietla 36, tel. 147-64; Grzegorzewska 9, tel. 138-57; Grodzka 22, tel. 103-03; Plac Matejki 3, tel. 156-11; Plac Inwalidów 7, tel. 156-10; Madalińskiego 7, tel. 124-70; Rakowicka 13, tel. 114-08; Rynek główny 9, tel. 134-41.

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w dniu 13 sierpnia w Krakowie minus 266, a w Złoczynie plus 133.

(Jo) **PRZEJECHANA PRZEZ TRAMWAJ.** Wczoraj o godz. 3-ej popołudniu przy ulicy Wolnica, została przejechana przez tramwaj Kunegunda Przyłba lat 75 doznając ran dartych głowy oraz ogólnych kontuzji. Zawezwany lekarz pogotowia udzielił jej pierwszej pomocy i polecił przewieźć do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **TRAGICZNA NIEDZIELA SAMOBÓJSTW.** W niedzielę rano, lekarz pogotowia został zawezwany na ul. Zielną gdzie zatrula się „kogutkami” i ohinina na robotnika Marja Florczyk lat 26. Powód nieznany. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia, przewieziona została do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **WŁAMANIA I KRADZIEŻE.** W nocy z dnia 10 na 11-go bm. nieznanymi sprawcy dokonali włamania do sklepu galanterijnego przy ul. Józefa 1, skąd skradli różne przedmioty galanterijne wartości około 8 tys. zł. na szkodę Hirscha Rozenzweiga, zam. przy ul. Stanisława 8. Sklep był opieczętowany przez władze niemieckie.

Dnia 11-go bm. w godzinach popołudniowych włamano się dobranym kluczem lub wytrychem do mieszkania Franciszka Recki przy ul. Kazimierza Wielkiego 84, skąd zostały skradzione materje ubraniowe oraz garderoba męska wartości 1.000 zł. według cen przedwojennych.

Do cegielni Gutmana w Dąbiu dokonano włamania w nocy dnia 11 bm., skąd skradziono pas transmisyjny skórzany długi na 9 m. wartości 2000 złotych.

Na stacji Kraków-Grzegorzki skradziono kufer z garderobą w czasie ładowania do wagonu na szkodę Kiwy Charmatza, zam. w Krakowie przy ulicy Stromej 8. W ten sam sposób został okradziony dwóch waliz zawierających garderobe wartości 1800 złotych, Rozenbaum Abrahama, zam. w Krakowie przy ul. Stradomskiej 17. Przed dworcem osobowym, na przystanku tramwaju nr. 1, nieznanymi sprawcy skradli koszy z garderobą na szkodę Lejzora Brynera, zam. przy ulicy Agnieszki 9.

(Jo) **KRADZIEŻ PRZEZ OKNO.** W nocy z dnia 11 na 12 bm. nieznanymi sprawcy dostali się przez otwarte okno do spiżarni Zofji Kowanyk zam. przy ul. Prażmowskiego 14, skąd skradli jej dwie walizy z produktami żywnościowymi, wartości około 600 złotych.

Krótkie wiadomości polityczne.

Wskutek zamknięcia kin w angielskich strefach obronnych wybrzeży 6.000 pracowników zostało pozbawionych pracy.

Mimo zerwania przez Francję stosunków dyplomatycznych z Anglią, poseł francuski w Kanadzie Risterhuber pozostał na swem stanowisku. Obecnie rząd kanadyjski wyraził życzenie utrzymania stosunków dyplomatycznych z Francją.

We czwartek popołudniu w gmachu sądu apelacyjnego w Riom został oficjalnie ukonstytuowany trybunał stanu, stworzony ustawą konstytucyjną, oraz ustawa z 30 lipca 1940 r.

Na odcinku Sudanu w ramach afrykańskich operacji Włochów, wyznaczono, jako najbliższy cel operacji wojennych strategicznie ważną linię kolejową Port Sudan-Khartum.

Polityczny mecz piłkarski.

Unja Sowiećów—Bułgaria 8:1.

Sofja, 13 sierpnia. W Sofji odbył się w niedzielę pierwszy piłkarski mecz między sowiecko-rosyjską drużyną moskiewskiego klubu sportowego „Spartakus” a drużyną bułgarską sofijskiej „Slavji”. Na meczu pojawiło się 25.000 widzów. Był to pierwszy wypadek występu sowieckiej drużyny piłkarskiej zagranicą.

Rosjanie mieli znaczną przewagę i wygrali spotkanie w stosunku 8:1 (4:0). Bułgarzy zdobyli honorową bramkę dopiero w przedostatniej minucie.

Publiczność zachowała się na meczu bardzo poprawnie, tak, że silnie skoncentrowane oddziały policji, które znajdowały się na stadionie i na pobliskich ulicach, były zupełnie zbędne. Tak więc ci, którzy spodziewali się jakichś politycznych sensacji na meczu, zostali zawiedzeni.

Mecz rozpoczął odegraniem obydwóch hymnów państwowych. Na trybunie honorowej zasiadli ministrowie spraw wewnętrznych, minister handlu i minister komunikacji, dalej poseł niemiecki von Richthofen, poseł sowiecki i poseł włoski — jak również wiele innych wybitnych osobistości.

W dniu 14 sierpnia zostanie rozegrany drugi mecz gości rosyjskich przeciwko drużynie sofijskiej.

WŁADYSŁAW BARCICKI.

Tajemnica starych portretów.

Powieść fantastyczna.

4)

„Mówiąc o tym feudalnym zamku ze zwodzonym mostem, staram się uzmysłowić atmosferę, która w nim panowała. Mieszkańcy jego — czterdziestokilkuletni hr. v. Heidenstein, stary służący, kucharz, dwie dziewczyny do różnych posług, pracownica i chłopiec kredensowy... Heidenstein przyjmuje raz po raz, chociaż rzadko, gości: panią v. Tschudi z mężem, barona de Châlons z synem, emerytowanego prezesa sądu Kernerera z małżonką i kilka innych osób. Wogóle jednak żyje niezwykle samotnie, poświęca się tylko swoim badaniom, nie wyjeżdża nigdzie, by się rozzerwać, jak człowiek, który nie ma potemu żadnych możliwości. Czyż to jest naturalne? Uważam, że nie. Bo ktoś, który jest i młody i przystojny i ma pieniądze i cieszy się sympatją ludzką, nie będzie siedział w starym zamku, tylko będzie się bawił, balał, rozrywał, wydawał pieniądze na różne rozrywki. Przyszedł panu, — ciągnął dalej radca v. Gwandl, że ten tragicznie zmarły raczej na mnie robi wrażenie manjaka, chociaż może manjaka w najlepszym gatunku, jak człowieka normalnego. Siedział w tej oto bibliotece, szperał po papierach, porządkował archiwum, trzymał specjalną sekretarkę pannę Dalli tylko koto, aby mu pomagała w tej może naukowej, ale zasadniczo przecież nudnej robocie i tracił młode lata. I co jest najciekawsze, że pomimo szczegółowych badań nie mogłem absolutnie ustalić, aby między Heidensteinem a tą Dalli zaistniał jakiś, żeby się tak wyrazić, romans. Cóż

pan o tem wszystkim myśli? Czy nie uważa pan, że dziedzic tego zamku był trochę nienormalny? I czy nie przypuszcza pan, że właśnie pod tym kątem widzenia należy spoglądać na tę sprawę?

— Wyjął z etui cygaro, przyciął je pieczołowicie szczyrykiem i począł z trudem zapalać. Podczas całego przemówienia radcy v. Gwandl towarzyszył jego sędzia Rütli uśmiechał się sceptycznie, jakby chcąc wykazać, że ma on już zupełnie sformułowany pogląd na tę sprawę, i że starszy jego kolega wykazuje mało oryginalności.

— Ale radca był widocznie w dobrym nastroju i upajał się własnymi słowami, gdyż kontynuował dalej swoje przemówienie, starając się uzasadnić swój pogląd na samobójstwo.

„Widział pan te portrety w sali?“ dwudziestusześciu Heidensteinów, patrzy na pana niesamowitemi oczami przeszłości. Zdają się wydymać usta na znak wzgardy wobec dzisiejszych czasów i ludzi. Dwudziestusześciu wybitnych, niezwykle ambitynych i dumnych ludzi, którzy uważali się za lepszych od wszystkich innych i coraz bardziej zamykali się w małym kręgu swojego życia, odgradzając się hermetycznie od reszty świata. To ostatni ich potomek musiał być potrosze manjakiem i oryginałem. I stąd jego samobójstwo.

„Nie zgodzę się na to! — rzekł Rütli. — Nie widzę żadnego powodu, aby uważać Heidensteina za warjata. Tu wchodzi w grę inne rzeczy...“

„Ale jakie panie kolego, jakie?“

„Otóż to!“ — przyznał w końcu Rütli.

„A te dziesięć świec w dwóch srebrnych kandelabrach, które zastał służący hrabięgo, jeszcze dogasające w jego gabinecie? Czy to dowód normalności? Czy panu kiedy przyjdzie do głowy zapalać dwa kandelabry, skoro pan ma w pokoju elektryczność? I to w dodatku na biurku, na którym nie ma leży, ani książka, ani żaden manuskrypt, ani list? Wierzę, że one się paliły właściwie?“

„No, mógł mieć takie upodobanie, małe dziwactwo, — starał się tłumaczyć młodszy sędzia.

„Ach, więc jednak dziwactwa! Przyznaje pan...“

— Po dokładnym zbadaniu zawartości szuflad biurka zmarłego, stwierdzono, że zawierają one dużo skryptów naukowych i zaczętych prac Heidensteina, kilkanaście paczek listów związanych wstążkami różnego koloru. Przeczytawszy skrupulatnie listy, stwierdzono, że podczas światowej wojny, kiedy to jako ochotnik wstąpił do armii austriackiej i walczył na froncie rosyjskim, pisywał często i czule do swojej matki, gdyż wskazywały na to jej odpowiedzi. Liczne fotografie matki świadczyły też o wielkim kucie, jaki miał dla niej, natomiast ojciec jego, wielki pan w starym stylu, bon vivant, który starał się z życia wydobyć maximum przyjemności, zdawał się grać w jego życiu znacznie mniejszą rolę.

— Tymczasem zamek Heidenstein, przeszukany przez reprezentantów sprawiedliwości we wszystkich kierunkach, opuszczał jeszcze bardziej jak za życia właściciela. Po pogrzebie Rajnolda, Heidensteina, w którym wzięło udział wielu jego sąsiadów i znajomych, na którym byłem również i ja, do zamku przyjechał nowy właściciel, człowiek zresztą innego typu, dla którego nauka była rzeczą obcą, a który całe życie poświęcił towarzyskim imprezom i wogóle rozrywkom życiowym. — Odbyszy jedną i drugą konferencję z administratorem majątku, przejrzawszy z grubszą gospodarką i przekonawszy się, że wszystko jest w porządku i nie potrzebuje jego osobistej interwencji, nowy właściciel odjechał znowu do Wiednia, gdzie stale mieszkał i więcej chwilowo nie interesował się majątkiem.

— Tymczasem radca v. Gwandl zbierał w dalszym ciągu materiały, które miały mu posłużyć do rozjaśnienia zagadki.

Ustalono, że Rajnold Heidenstein, po

wróciwszy w roku 1918 z wojny, zabrał się do gospodarstwa wiejskiego i przez dłuższy czas był mu duszą i ciałem oddany. Od czasu do czasu wyjeżdżał, bądź to do Zurycy, bądź też do Genewy lub do Monachium, przeważnie w sprawach finansowych, bądź też, by odwiedzić dawnych swoich kolegów i przyjaciół. Nie dziwnego, że bardziej do nich lgnął, jak przeciętni młodzi ludzie, gdyż od wczesnej młodości pozbawiony był t. zw. ciepła rodzinnego z powodu wczesnej śmierci ojca i małego zainteresowania się nim matki, to też upartywał w swoich kolegach uniwersyteckich i przyjaciółach jedynych bodaj bliższych sobie ludzi. W czasie, gdy Rajnold studiował na uniwersytecie w Wiedniu, a następnie w Paryżu, matka jego podróżowała po świecie, a on otrzymywał od niej tylko bardzo rzadko jakąś wiadomość, gdyż prowadziła życie zupełnie odrębne i bardzo mało przejmowała się sprawami swego syna. Pozostawiła też w jego pamięci nieco mglisty, bardzo zresztą piękny obraz pastelowy, którym można się wprawdzie zachwycić, ale który trudno kochać, a co więcej, odczuwać. O ojcu wiedział jeszcze mniej i jeszcze mniej go pamiętał: pozostał on w pamięci ludzi, którzy go znali jako nad wyraz wytwornego i miłego człowieka, który z życia wzięł wszystko co się dało, nie wiele przejmował się poważniejszymi zagadnieniami, lubił się bawić i wogóle brał życie lekomyślnie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Uwaga! Wobec licznych zapytań naszej P. T. Klienteli uprzejmie donoszę, że hurt. sprzedaj wyrobów fabryki

Centra

nadal prowadzą pod dawnym adresem
Kraków, Gołębia 5, J. BUKOWSKA

Z URZĘDOW

Obwieszczenie o licytacji.

Na mocy postanowienia § 13 pkt. 2, drugiego rozporządzenia o ubezpieczeniu społecznym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 7 marca 1940 (GGP. Nr. 18/1), a stosownie do § 84 rozp. Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r., o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) — Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 sierpnia 1940 o godz. 11 odbędzie się w Siedliszowicach k. Zabna m/Dunajcem, w lokalu p. Zygmunta Wysockiego licytacja następujących przedmiotów:

Cena szacunkowa	zł. gr.
1) dwa powozy wyjazdowe po	500.—
2) siodło męskie sportowe po	100.—
3) ubranie męskie jasne po	100.—
4) ubranie męskie brązowe po	80.—
5) biurko jasne po	50.—

Przedmioty te mogą być oglądane dnia 27 sierpnia 1940 między godz. 10—18 i w dniu licytacji. Cena wywołania będzie cena oszacowania. 2186k

Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie.

Sygnatura: Km. 95/40. Wierzycielka: Leopoldyna Zaremba Skrzyńska w Nozdrzu. Dłużnicy: Dr Stefan Zaremba Skrzyński i niewiadomy z miejsca pobytu Andrzej Zaremba Skrzyński, do rąk kuratora Dra Stefana Zaremba Skrzyńskiego, właśc. dóbr w Nozdrzu. — Obwieszczenie o licytacji nieruchomości. Delegowany Komornik Sądu grodzkiego w Tytozynie, Mgr. Zdzisław Grzeski, mający kancelarię w Tytozynie, na zasadzie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 19 września 1940 r. o godzinie 10-tej w Sądzie grodzkim w Dynowie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Dra Stefana i Andrzeja Zaremba Skrzyńskich nieruchomości oznaczonej lwh. 799 gm. kat. Nozdrze, stanowiącej wydzieloną część z większej posiadłości ziemskiej, o obszarze 14 ha 11a, 63 m², z domem mieszkalnym piętrowym wraz z zabudowaniami, z ogrodem warzywno-owocowym i parkiem. Nieruchomość powyższa ma urzędową księgę hipoteczną w Sądzie grodzkim w Dynowie. Nieruchomość została oszacowana na sumę 40.000 zł., cena zaś wywołania wynosi 30.000 zł. Przystępujący do przetargu obowiązani jest złożyć rekojmie w wysokości 4000 zł. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Dynowie. 2189k

Brylanty KUPIĘ

dla siebie czyste, powyżej dwóch karatów, zaplace najwyższą cenę. — Kraków, ul. Smoleńsk 19. m. 6, o 6 godzinny 2.30 do 6-tej. 2834i

SPRZEDAMY parę koni

gniadych nr. 1937, (w tem jedna klęca żąrebiona), z pochodzeniami. Konie ujeżdżone w zaprzęgu. Wiadomość: Administracja Dóbr Generalnego Gubernatorstwa, Krzeszowice.

Poszukujemy do Laboratorium naszej Czystzalni Nasion zdolnej

LABORANTKĘ

z fachowym wykształceniem i kilkuletnią praktyką, która potrafi samodzielnie wykonywać dokładne analizy w nasionach: koniczyń, traw, strączkowych, oleistych i zbóż siewnych. 2190k

Zgłoszenia z odpisami świadectw, życiorysem wraz z podaniem warunków kierować do: Landwirtschaftliche Zentralstelle Distriktstelle Lublin, ul. Ewangelicka 8.

Dostarczam z własnej fabryki w Kentach, pow. Bielsko, Ostoberschesien

UDOSKONALONE MASZYNY

do wyrobów cementowych, farby cementowe. — Cenniki, prospekty na żądanie. Sprzedaż 27220

„MASZYNOBET“ Dom Przemysłowo-Handlowy Klemens Jurz, Kraków, Krowoderska 4, parter

Wagonowa Sprzedaż Portland-Cementu — z Górnośląskich Fabryk Cementu.

Obwieszczenie o licytacji.

Na mocy postanowienia § 13 pkt. 2, drugiego rozporządzenia o ubezpieczeniu społecznym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 7 marca 1940 (G. G. P. I/40), a stosownie do przepisu § 84 rozp. Rady Ministrów „o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych“ z dnia 25 czerwca 1932 (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) — Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21 sierpnia 1940 o godz. 11 odbędzie się w Zabnie m/Dunajcem, w lokalu p. Dra Witka Stanisława licytacja następujących przedmiotów:

Cena szacunkowa	złoty
1) futro męskie czarne	100.—
2) maszyna do pisania „Smith“	400.—
3) kasa ogniotrwała Firmy „Toksarski“	400.—

Przedmioty te mogą być oglądane dnia 20 sierpnia 1940 między godz. 10—18 i w dniu licytacji. 2180k

Cena wywołania będzie cena oszacowania.

Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie.

Rolnicy!

Czy wiecie, że już 1 września b. r.

ukaze się w sprzedaży nowe polskie czasopismo przeznaczane wyłącznie dla spraw związanych z rolnictwem? Ten nowy tygodnik „SIEW“ opracowany przez fachowców, praktyków, odda Wam jeszcze może dziś nieocenione usługi.

„SIEW“ więc musi się znaleźć w rękach wszystkich rolników! Zamówienia na prenumeraty na obszarze całego Generalnego Gubernatorstwa dokonuje się wyłącznie tylko przez urzędy i agencje pocztowe. Cena miesięcznej prenumeraty tylko 1 zł. Jeszcze dziś zamów „Siew“.

Przeprowadzki Samochodami

uskutecznic

Polski Lloyd Sp. Akc.
Floriańska 23 — Tel. 101-59

JAJA

Sprzedaż odbywa się codziennie ul. Bracka L. 8. w firmie B. BIELAK — po cenie 10 groszy. (1 liter 3 złote). 28303

PENSIONAT ARISTON

WARSZAWA, ul. Szopna 18.
Telefon 8-44-52.
Komfort nowoczesny. — Ceny umiarkowane. 2176k

Różne

UNIEWAŻNIAM zaginione świadectwo czeladnicze Tadeusza Chyrci 28240

DR. MISTELSKI spec. chorób kobiec. przyjmując ul. Mikołajska 9. 28275

INŻYNIER wypożyczyć czyści gabinet tapczan. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 28279“. 28279

UNIEWAŻNIAM kartę chlebową nr. 4405. 28350

SPÓLNICZKI poszukuje z kapitałem 5.000 do 10.000 do prowadzenia interesu handlowego pewnego, rentownego. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 28262“. 28262

BEZPŁATNIE! Zobaczyć w liście pod wplywem sugestii — twarz złodzieja, przysięgłego meża, żony, jeżeli zamówisz prapowiednie renjalnego Medjum Marii Rogowskiej, Kraków, Wójtowska 7, m. 5 (przecznica Mazowieckiej) 28310

UNIEWAŻNIAM zaginioną kartę chlebową i cukrową Nr. 2130. 28162

ARTYSTYCZNA TKALNIA czołósł chemicznie, farbuję, przerabia wszelką garderobę. Kraków, Grodzka 6. — tel. 180-58. 2001k

UNIEWAŻNIAM zgubione legitymacje: Szkoły Przemysłowej i Polskiej Służby Budowlanej. — Dozła Kazimierz Targowa 5/8. 28159

POSİADAM kilkanaście tysięcy. Kupię sklep, względnie przystąpię do spółki. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 28183“. 28183

INŻYNIER (Niemiec) załatwia szybko, pomysłnie i celowo wszelkie sprawy techniczne handlowe i osobiste: — Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 27261

LEKARZ chorób kobiecych przyjmując codziennie od 10—12 i 5—7. Niezależnym pacjentom znaki. — Dr. Szymański — Kraków, Szybkomi 23. 28125

TYLKO słynny mistrz Wiedzy Tajemnej Jasnawidz. Psychografolog wyjaśni mroki Twojej przyszłości nieomylnie! Wypadek, zdrady, miłość, zaginięcia, powodzenia, Hołoskopy indywidualne. Prześlad datę urodzenia, 1.50 znaczki na analizie: Swagorni. — Kraków, Szewska 7/8. 28126

WYDZIAWIE lub kupię restaurację, bar, wyszynk — Kraków, Podgórze lub na prowincji Pośrednio wynagrodzę. Zgłoszenia z podaniem warunków: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 28166“. 28166

UNIEWAŻNIAM zaginioną kartę chlebową i cukrową Nr. 2130. 28162

PODANIA i prochy — tłumaczenia na niemiecki wykonuje — Terlecka, Terlecki — Kraków, Floriańska 55, Firma Charsciajska. 28116

SPÓLNIKA, najchętniej fachowca, z gotówką, do sklepu artykułów gospodarczych, poszukuje. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 28213“. 28213

KONCESJONOWANE BIURO pisanie, — tłumaczenie wszelkich pism, podań — Porady prawne. INTERWENCJE — u Władz Niemieckich. Zwolnienia jeńców. Sprawy podatkowe, sadowe. — Basztowa 10/2 Tel. 159-35. 28117

OSOBIE ndzielającej pożyczki 3000 zł., dam, jako procent, pomieszkanie umebłowane z pościelą, oraz całe utrzymanie. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 28216“. 28216

JASNOWIDZ WISZNAPUR, znany w kraju, zagranicą — wyjaśnia zawile tajniki przyszłości w transie: Długa 5, m. 6. 28127

UNIEWAŻNIAM zagubione: kartę rejestracyjną i kartę przemysłową na nazwisko Nycz Wiktorja, wydana przez Zarząd Miejski, Tarnów. 2151k

PIANINO przejmę za kaucją: Zybik ew. oca 5/108. 28092

KAMIENIOŁOM do wydzierżawienia: Starowisława 21, m. 8. 28008

SKRADZIANO notes z pieniędzmi i dokumentami na nazwisko Jan Świdler wiesz Gromada Rdzowka, p. Rabka — proszę o zwrot dokumentów, a pieniądze sobie. Proszę zatrzymać 28017

PRZEWOIŻE galarami bawaryjskimi. Kierunek Szczytno. — Zamienhofa 5, m. 28225

INŻYNIEROWA przejmie lub wydzierżawi fortę, pian lub planie. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 28218“. 28218

MASZYNY do pisania w do. brym stanie, kupię — sprzedaje Dom Handlowy, Starowisława 1, I piętro. 28295

WEZME w dzierżawę majątek ziemski. — Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 28184“. 28184

ARYJSKA firma modniarska w środowisku poszukuje spólniczki od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 28157“. 28157

Prosimo o wyraźne i czytelne wypisywanie treści ogłoszeń.

SIŁĘ DO OBLICZANIA zarobków.

MURARZY I PODMAJSTRZYCH do robót betonowych.

FACHOWCÓW do robót betonowych.

SPECJALISTÓW do giecia żelaza.

MASZYNISTĘ do urządzeń elektrycznych i różnych innych

FACHOWCÓW budowlanych.

poszukuje natychmiast

Ernst Grosspietsch, Baumeister

Hoch, Tief, Eisenbeton, Industriebau
Katowitz, Theaterstrasse 6. Telefon 335-70

